

Allmän studieplan för forskarutbildning i didaktik

Studieplanen är fastställd av utbildningsvetenskapliga nämnden vid MDH 2007-06-14, reviderad 2009-04-22, reviderad av fakultetsnämnden vid MDH 2013-04-18

1. Ämnesbeskrivning

Didaktik som forskningsfält och kunskapsområde behandlar frågor om utbildning, undervisning och lärande. Didaktik omfattar alla de frågor som finns i skärningspunkten mellan ett specifikt kunskapsområde och undervisningen om detta kunskapsområde. Forskarutbildningsämnet omfattar även förutsättningar för undervisning och lärande, särskilt med beaktande av olika socialisations- och kommunikationsprocessers innehåll och den variation av barn, unga och vuxna som möter förskola, skola och vuxenutbildning, såväl ur ett historiskt perspektiv som i nutid.

2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen

(Högskoleförordningen, bilaga 2).

Utöver de mål som anges i högskolelagen och högskoleförordningen har fakultetsnämnden vid MDH fastställt gemensamma mål enligt Studiehandbok för utbildning på forskarnivå. För forskarutbildningen i didaktik gäller härutöver följande mål: utbildningens mål är att den forskarstuderande ska nå fördjupade och vidgade kunskaper i ämnet didaktik, nödvändiga för avhandlingsarbetet och användbara i yrkesverksamhet, såväl utom som inom högskolan. Den forskarstuderande ska som ett led i utbildningen självständigt genomföra en studie, vars omfång är relaterat till den disponibla tiden.

3. Antagning

Antagning till utbildningen regleras enligt antagningsordningen i Studiehandbok för utbildning på forskarnivå.

3.1 Behörighet

Den grundläggande behörigheten för att antas till utbildning på forskarnivå regleras i

högskoleförordningen 7 kap 39§.

För behörighet att antas till forskarutbildning i didaktik gäller som särskilda behörighetsvillkor att studenten ska ha lärarexamen eller studier motsvarande minst 180 högskolepoäng med utbildningsvetenskaplig relevans. Den sökande ska under sin grundutbildning ha utfört ett godkänt examensarbete/självständigt arbete/upsats om minst 15 högskolepoäng. Särskild behörighet har också den som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3.2 Urval

Urval bland de sökande görs enligt följande bedömningsgrunder:

- i första hand att sökande uppvisar dokumenterad förmåga att ha förutsättningar att genomföra didaktisk forskning (genom examensarbeten/självständigt arbete/ uppsats eller andra vetenskapliga publikationer)
- i andra hand att lämplig handledare finns inom den sökandes intresseområde.

4. Utbildningens innehåll och genomförande

För varje doktorand ska det upprättas en individuell studieplan tillsammans med handledare, där utbildningen planeras i detalj, till exempel beträffande kurser och medverkan i seminarieverksamhet. Studieplanen ska uppdateras och granskas vid varje större förändring, minst en gång per år.

4.1 Kurser

I utbildningen ska ingå kurser omfattande minst 90 högskolepoäng för doktorsexamen och minst 45 högskolepoäng för licentiatexamen. För varje kurs ska det finnas en examinator och en kursbeskrivning, där kursens mål, innehåll, litteratur och poängtal framgår.

I den individuella studieplanen ska för den enskilde studenten anges planerade och slutförda kurser. Härvidlag kan även kurser som ges vid andra universitet och högskolor tas med.

Följande riktlinjer gäller för utformning av kursdelen av forskarutbildningen i didaktik:

Kursdelen består av två kursblock. Det första blocket består av grundläggande kurser för alla forskarstuderande i didaktik. Det andra blocket består av valfria kurser avsedda främst för doktorander med doktor som målexamen.

Grundläggande kurser

De grundläggande kurserna syftar till att ge kunskap om didaktikens utbildningsvetenskapliga grund, det didaktiska forskningsfältet, vetenskapsteori och vetenskaplig metod.

Valfria kurser

De valfria kurserna syftar till att ge en fördjupning inom didaktik. Delkurserna bör innehålla såväl metodiska som teoretiska moment inom ramen för inriktningen samt möjlighet till ytterligare fördjupning i nära anknytning till avhandlingsämnet. De valfria kurserna kan inkludera ämnesstudier med koppling till ämnesdidaktik. De valfria kurserna väljs i samråd med handledaren och kan med fördel läsas vid andra akademier och lärosäten. De valfria kurserna kan också bestå av läskurser där doktoranden genom självstudier och handledning tillägnar sig överenskommen litteratur.

4.2Handledning

Rätten till handledare och handledning regleras i Studiehandbok för utbildning på forskarnivå.

4.3 Förhandsgranskning

För doktorsexamen ska det ske en kollegial granskning av arbetet under doktorandens första år. Dessutom ska en extern sakkunnig granska arbetet i slutet av forskarutbildningen.

För licentiatexamen genomförs en kollegial granskning av avhandlingsarbetet under doktorandens första år. Dessutom ska en extern sakkunnig granska arbetet i god tid före licentiatseminariet.

4.4 Internationalisering

För doktorsexamen ska doktoranden delta i två konferenser, varav en ska vara internationell. Vid konferenserna ska doktoranden presentera sin egen forskning. Doktoranden ska för licentiatexamen delta i minst en konferens under sin utbildning.

5. Examen

Utbildning på forskarnivå avslutas med doktorsexamen alternativt licentiatexamen. Studenten har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen som en etapp i forskarutbildningen.

5.1 Doktorsexamen

Riktlinjer för doktorsexamen ges i Studiehandbok för utbildning på forskarnivå. Inom didaktik gäller dessutom följande:

För doktorsexamen krävs godkända kurser som omfattar 90 högskolepoäng och en Godkänd avhandling vars omfattning motsvarar studier om 150 högskolepoäng. Avhandlingen och kurserna ska tillsammans omfatta 240 högskolepoäng.

Doktorsavhandling ska examineras vid en offentlig disputationsakt. Riktlinjer för aktens utformning och betygsnämndens sammansättning framgår av Studiehandboken för utbildning på forskarnivå.

5.2 Licentiatexamen

Riktlinjer för licentiatexamen ges i Studiehandbok för utbildning på forskarnivå. Inom didaktik gäller dessutom följande: För licentiatexamen krävs godkända kurser om minst 45 högskolepoäng och en godkänd vetenskaplig uppsats vars omfattning motsvarar studier om minst 75 högskolepoäng. Uppsatsen och kurserna ska tillsammans omfatta minst 120 högskolepoäng.

Licentiatavhandling ska examineras vid ett licentiatseminarium. Riktlinjer för seminariets utformning och val av examinator framgår av Studiehandboken för utbildning på forskarnivå.

6. Vetenskapligt arbete

I utbildningen ska ingå ett vetenskapligt arbete i form av en vetenskaplig uppsats. Allmänna riktlinjer framgår av Studiehandbok för utbildning på forskarnivå.

7. Övrigt

Avhandlingen ska författas på svenska eller engelska, med sammanfattning på engelska eller svenska.